

Cătălin Ștefănescu: Cum se prelucrează datele astea? Cine le prelucrează.

Tudorel Andrei: Să știți că din afară pare un proces foarte simplu, sunt adunate datele din teren și urmează niște calcule simple. Nu este așa, este un proces foarte laborios, ținând seama de câteva aspecte. În primul rând, că am avut și rate de non-răspuns, ceea ce e normal la o asemenea acțiune.

Cătălin Ștefănescu: Mare?

Tudorel Andrei: Foarte mare. 1,1 milioane nu au răspuns din motive obiective sau subiective la chestionarul recensământului populației și locuințelor.

Cătălin Ștefănescu: Deci 1,1 milioane de compatrioți n-au răspuns la recensământ?

Tudorel Andrei: Din diverse motive. Probabil că sunt unele obiective, unele sunt subiective. Ceea ce se întâmplă, cred eu, la majoritatea recensămintelor la care avem intrare în teren. Ce aș dori să spun de la început, acesta va fi probabil, nu probabil, mai mult ca sigur, ultimul recensământ cu intrare în teren.

Cătălin Ștefănescu: Cum adică?

Tudorel Andrei: Următorul recensământ în mod obligatoriu...

Cătălin Ștefănescu: O să fie online.

Tudorel Andrei: Nu, va fi pe surse administrative.

Cătălin Ștefănescu: Aha.

Tudorel Andrei: Cu următoarea mențiune, va trebui să găsim cea mai bună metodă de obținere a datelor pentru etnie, limbă maternă și religie. Restul variabilelor în mod obligatoriu va trebui să le culegem din surse administrative, din cele mai diverse motive.

Cătălin Ștefănescu: Domnule președinte, alții cum fac?

Tudorel Andrei: Ei, acum sunt mai multe metode de culegere a datelor la recensământ. Țările nordice, de cel puțin 20-30 de ani, au culegerea datelor numai pe surse administrative, deci nu mai au intrare în teren. Dar este o experiență foarte, foarte veche. De exemplu, în Finlanda, din anii '70 s-a inițiat acest proces de organizare a recensământului numai pe baze de surse administrative.

Cătălin Ștefănescu: Sursă administrativă înseamnă în cazul nostru de la primării?

Tudorel Andrei: Deci sursele... datele care au fost culese, nu în mod obligatoriu pentru recensământ sau pentru nevoi statistice, ci pentru evidența populației, pentru evidența pieței forței de muncă, pentru sistemul de sănătate și așa mai departe.

Cătălin Ștefănescu: Deci e de la rețeaua de instituții ale administrației.

Tudorel Andrei: Publice sau private, că pot fi folosite și publice și private.

Cătălin Ștefănescu: Eu nu pot să nu fiu suspicios, că noi suntem parte dintr-o nație de tip suspicios. Nu pot primării în felul ăsta, și șefii de instituții din sistemul administrativ, să manipuleze rezultate?

Tudorel Andrei: Nu, din surse administrative în niciun caz nu se poate întâmpla un asemenea lucru. Întrucât sunt date certe pe care le-a cules statul sau instituțiile private și care sunt folosite pentru nevoie statistice.

Cătălin Ștefănescu: Știți că mulți compatrioți de-ai noștri râd acum, când aud date certe fac „ha ha ha ha”.

Tudorel Andrei: Aceasta este o primă formă de organizarea recensământului. O altă formă este cu intrarea în teren, cum a fost cazul și la noi, dar care este una mixtă. Noi am avut o formă mixtă, și surse administrative și intrare în teren. Întrucât, revenind la partea de prelucrare, la partea de prelucrare e foarte complicată și din acest motiv. A trebuit să combinăm datele pe care le-am obținut în urma culegerii acestora, fie în online, fie pe teren, cu surse administrative.

Cătălin Ștefănescu: Corect.

Tudorel Andrei: Procesul acesta de validare nu este unul foarte, foarte simplu, este un proces foarte laborios, organizat atât la nivel central, dar și cu sprijinul colegilor din teritoriu.

Cătălin Ștefănescu: Vedeți, eu tot mă țin de povestea asta, la urma urmei, și intrăm, iată, în subiectul profund. Dacă suntem atât de corecți, cum se face că există orașe în România unde populația reală nu e aia din statistici? Și asta e un subiect pe care noi l-am discutat și data trecută.

Tudorel Andrei: Dacă îmi aduceți argumente cantitative sunt de acord cu dumneavoastră.

Cătălin Ștefănescu: Păi acum haideți să vă spun așa. Nu pot să scot niște hârtii acum, din păcate, ar fi trebuit să-mi fac eu lecțiile mai atent, dar știm foarte bine că de multe ori listele de votanți nu bat cu numărul de cetățeni care sunt în orașul ăla. Așa cum știm foarte bine că există un număr raportat de populație pentru ca anumite orașe să devină municipii.

Tudorel Andrei: Mulțumesc foarte mult pentru întrebare. Și răspunsul meu este fără echivoc că nu se falsifică și iarăși vă dau argumente. În primul rând, pentru a găsi răspunsul, trebuie să pornim de la definiții. Avem populația după domiciliu, populația după rezidență, și avem lista de alegători. Lista de alegători se stabilește în raport cu populația după domiciliu și nu în raport după populația după rezidență.

Cătălin Ștefănescu: Cum au votat morții atunci, domnule președinte?

Tudorel Andrei: Ia uitați, după vă dau exemplul la nivel național. Avem două rânduri de populație, populația după domiciliu, aproximativ 22 de milioane, populația după reședință, cea consemnată și la recensământ, 19 milioane. E posibil... nu e posibil, e sigur, așa este, ca pe baza populației după domiciliu să avem persoane cu vârsta mai mare de 18 ani, deci care au dreptul de a vota, aproape de 19 milioane. Dreptul cetățenesc nu poate fi luat, că este în România sau e plecat în străinătate.

Cătălin Ștefănescu: Aha.

Tudorel Andrei: Rezidența, populația rezidentă înseamnă persoanele care sunt în România sau sunt plecate în străinătate mai puțin de 12 luni. Deci noi...

Cătălin Ștefănescu: Mai puțin de 12 luni, da.

Tudorel Andrei: Ori în populația după domiciliu îi avem și pe cei plecați de 10 ani, de 20 de ani, de 30 de ani, dar care au o carte de identitate valabilă pe teritoriul României.

Cătălin Ștefănescu: E depășită sau nu chestia asta cu datele de domiciliu trecute în cartea de identitate, așa explicit, și că trebuie să fie foarte, foarte precis ce-i cu domiciliul? E depășită chestia asta sau nu?

Tudorel Andrei: Fiecare definiție are un anumit înțeles și are o anumită utilizare. Gândiți-vă că la populația după reședință trebuie să știm efectiv câți sunt pe teritoriul unei țări într-o anumită perioadă

și care desfășoară de regulă anumite activități sau vin să utilizeze anumite servicii. Populația după domiciliu practic îmi arată totalitatea persoanelor care au o relație cu statul român. Ori nimeni nu poate să vină să spună: îl scot din lista de alegători sau îl scot din baza de date după domiciliu că știu că a plecat de 30 de ani. E un drept...

Cătălin Ștefănescu: Dar știți la fel de bine, cum știu și eu, că sunt mulți români care au domiciliul aici, dar nu mai sunt aici de mult.

Tudorel Andrei: E firesc să fie așa. Și e iarăși firesc să aibă dreptul de vot, întrucât sunt cetățeni români.

Cătălin Ștefănescu: Ei, și când nu se exercită dreptul de vot, noi putem să folosim numărul ăsta de oameni care au domiciliul aici și la alte lucruri. Sunteți de acord cu mine?

Tudorel Andrei: Nu cred. Răspund de statistică, nu pot să am opinie pe un alt domeniu.

Cătălin Ștefănescu: Am înțeles. Bine, domnule președinte. România are o populație îmbătrânită, zic rezultatele pe care le avem, până una-alta, de la recensământul despre care vorbiseram în iunie. Ce e aia o populație îmbătrânită?

Tudorel Andrei: Păi haideți să o luăm prin câteva cifre statistice. A vorbi de populație îmbătrânită înseamnă a identifica sau a determina ponderea persoanelor care au peste 65 de ani în totalul populației rezidente a României sau în totalul populației după domiciliu. Aici vorbim numai de populația rezidentă.

Cătălin Ștefănescu: Rezidentă.

Tudorel Andrei: Din păcate, este un fenomen european, România nu...

Cătălin Ștefănescu: Nu face excepție.

Tudorel Andrei: Nu face excepție. Ba mai mult... e drept că în ultimii 10 ani ponderea populației de peste 65 de ani a crescut de la 16, 16 și un pic, la peste 19%. Dar la nivel european să știți că ponderea este de peste 20%. Deci, până la urmă, e un trend european legat de fenomenul de îmbătrânire al populației. Un alt indicator, și poate mult mai interesant decât această... decât primul indicator, este ponderea persoanelor de peste 65 de ani la persoanele care au mai puțin de 15 ani. Aici avem iarăși o creștere de la 100 de persoane, la recensământul din 2011, la peste 121 de persoane la ultimul recensământ, din 2021. Și ultimul, poate cel mai interesant, este raportul de dependență.

Cătălin Ștefănescu: Adică, să înțelegem,ăștia care sunt mai puști, mai tineri, au crescut în număr?

Tudorel Andrei: Nu, raportul dintre cei de peste 65 de ani și cei sub 65 de ani a crescut, adică avem mai mulți bătrâni la persoanele tinere. Problema să știți că nu e neapărat populația a îmbătrânit sau nu a îmbătrânit, ci problema este să asigurăm echilibrul între cele trei grupe de persoane: sub 15 ani, între 15 și 64 de ani, și peste 65 de ani.

Cătălin Ștefănescu: Sigur că nu e... cum să zic? Nu e misiunea dumneavoastră să apreciați lucrul ăsta, dar aici vă întreb, vorbim între doi cetățeni ai patriei, când vor ieși la pensie de creștere, adică generația mea, o să fie greu, o să fie o presiune complicată pe sistemul de pensii.

Tudorel Andrei: Să știți că am făcut un calcul, așa, nu foarte exact, dar când va fi presiunea foarte mare? În următorii 10 ani încă nu va fi o presiune foarte mare, cel puțin a raportului dintre cei peste 65 și cei sub 15 ani.

Cătălin Ștefănescu: Pentru că lumea se gândește cu îngrijorare, toți vorbim despre asta.

Tudorel Andrei: Dar din 2031 vor intra în grupa de vârstă peste 65 de ani persoanele născute în '67, '68, decreștii, cum ați precizat dumneavoastră. În '67 s-au născut peste 500.000 de copii și în acest moment, la recensământ, avem o pierdere, pe cale naturală sau pe migrație, de peste 30%. Deci restul încă îi regăsim în populația rezidentă. Și în 2031 deja avem primele contingente care vor ieși la pensie, într-un număr mult mai mare decât s-a întâmplat...

Cătălin Ștefănescu: Deci avem contingentele ale. Dacă se păstrează pensiile speciale, despre care se vorbește foarte mult, punem contingentele astea, mai punem și pensiile speciale, n-o să fie distractiv.

Tudorel Andrei: Problema poate să fie alta, din punct de vedere al serviciilor publice. E posibil ca cei care au plecat în decursul celor 30 de ani să revină după pensionare, după 65...

Cătălin Ștefănescu: Aha. Și faptul că ăia au muncit, o să plătească pensiile speciale.

Tudorel Andrei: Nu, e posibil să vină să consume servicii, diverse servicii, publice sau private, în România după vârsta de pensionare. Deci la contingentele mari, care vor depăși vârsta de 65 de ani, e posibil să avem...

Cătălin Ștefănescu: Sperăm într-un ajutor extern, ca să zic așa.

Tudorel Andrei: Nu știu.

Cătălin Ștefănescu: Intern-extern, în cazul ăsta. Da. Suntem mai puțin cu 80.000 de români în fiecare an.

Tudorel Andrei: Da. Acum trebuie să avem în vedere cele două componente. Să știți că sunt ani în care am fost cu mult mai puțini. 80.000 am fost cu ceva, cu 2-3 ani în urmă. În ultimii doi ani, am depășit 150.000.

Cătălin Ștefănescu: Deci suntem... în ultimii doi ani suntem mai puțini cu 150.000.

Tudorel Andrei: În fiecare an.

Cătălin Ștefănescu: A, deci se pleacă mai tare.

Tudorel Andrei: Nu nepărat că se pleacă, să știți. În decursul celor 30 de ani avem două etape mari. Avem prima etapă, până prin 2013, în care migrația internațională a contribuit substanțial la reducerea populației rezidente. După 2013, s-a inversat. Factorul natural are o contribuție din ce în ce mai mare la reducerea populației rezidente.

Cătălin Ștefănescu: Adică lumea care a decedat.

Tudorel Andrei: Sau diferența dintre nașteri și decese este mult mai consistentă decât dintre cei care pleacă și cei care vin în România. Pe tot, pe cei 30 de ani, migrația a contribuit cu aproape 70% la diminuarea populației rezidente, dar pe ultimii 7-8 ani să știți că s-a inversat, ponderea cea mai mare o are factorul natural și nu o are migrația internațională.

Cătălin Ștefănescu: Dar, domnule președinte, știm la Institutul Național de Statistică, știm, domnule, câți români sunt plecați din România? Știm câtă lume lipsește de acasă?

Tudorel Andrei: Cu siguranță știm, dar conform definiției, la pragul de 12 luni. La pragul de 12 luni, migrația internațională, conform celor trei surse importante, Națiunile Unite, OECD-ul și Eurostatul și institutele naționale de statistică.

Cătălin Ștefănescu: Ce știm acum, domnule președinte? Câtă lume e plecată de acasă?

Tudorel Andrei: În jur de patru milioane de persoane, dar cu pragul de 12 luni. Sub 12 luni e o altă discuție. Deci migrația pe termen scurt, unde nu există surse de date, prin care să spunem cert...

Cătălin Ștefănescu: Ne referim aici la muncitorii sezonieri, care dispar o vreme din România.

Tudorel Andrei: Deci cei care pleacă, cei care sunt pe o anumită perioadă, două-trei luni, sunt plecați din țară pentru diverse activități.

Cătălin Ștefănescu: Dacă îi punem și peăștia la calcul, știm la câți se ridică?

Tudorel Andrei: Mi-e foarte greu să lansez o cifră, întrucât ar putea deveni o cifră oficială și nu pot să...

Cătălin Ștefănescu: Nu puteți să faceți lucrul ășta, am înțeles.

Tudorel Andrei: Nu pot să fac acest lucru. Chiar dacă am anumite estimări, mi-e foarte greu să fac o asemenea apreciere.

Cătălin Ștefănescu: Vă înțeleg, nu trag de dumneavoastră în mod nejustificat.

Tudorel Andrei: Mulțumesc foarte mult.

Cătălin Ștefănescu: Înțeleg că reprezentați o instituție și înțeleg lucrul ășta. Dar există totuși cifre pentru așa ceva, asta vreau să ne rămână în minte.

Tudorel Andrei: Pot fi făcute calcule, calcule pe baza unor metode cantitative, și probabil că putem da și o evaluare.

Cătălin Ștefănescu: Atât vă mai întreb, e semnificativă cifră asta? Statistic vorbind.

Tudorel Andrei: Acum, depinde. Dacă depășește pragul de un milion, e semnificativă.

Cătălin Ștefănescu: E semnificativă, am înțeles. Crește populația unor orașe, scade populația altor orașe. Crește populația câtorva orașe, scade populația multor orașe.

Tudorel Andrei: Exact. Să știți că și asta e o altă caracteristică pe care noi am identificat-o în urma recensământului populației și locuințelor. În cele mai multe cazuri, municipiile și-au diminuat populațiile, dar au crescut populațiile din jurul...

Cătălin Ștefănescu: Din zonele metropolitane, cum ar veni.

Tudorel Andrei: Din zonele metropolitane. Este cazul Bucureștiului. Bucureștiul trebuie luat împreună cu ceea ce se întâmplă în Ilfov. Ilfovul are o creștere de 40%, dar cea mai mare creștere...

Cătălin Ștefănescu: Cât?

Tudorel Andrei: Creșterea este de 40%, în raport cu ultimul recensământ.

Cătălin Ștefănescu: Foarte mult!

Tudorel Andrei: Dar ea trebuie judecată, această creștere, în contextul întregii populații, București și zonele limitrofe.

Cătălin Ștefănescu: Păi și la Cluj e la fel, dacă vă gândiți.

Tudorel Andrei: Același lucru se întâmplă și la Cluj, și la Timișoara, în toate marile...

Cătălin Ștefănescu: Cu Dumbrăvița și cu Giroc la Timișoara.

Tudorel Andrei: Exact, exact.

Cătălin Ștefănescu: Cu Florești la Cluj.

Tudorel Andrei: Exact. Deci este această caracteristică, dar să știți, am citit de curând un...

Cătălin Ștefănescu: Și la Iași cu Valea Lupului mă gândesc.

Tudorel Andrei: Exact. Un raport la nivelul Franței. E același lucru, au crescut foarte mult zonele din jurul metropolelor. Probabil, și nu probabil, sigur există această atracție a locurilor de muncă și, cel puțin în România, această fugă după a avea... după construirea unei locuințe în jurul metropolelor.

Cătălin Ștefănescu: Țasta e un semn de prosperitate, nu?, dacă te duci spre metropolă, cumva.

Tudorel Andrei: Da.

Cătălin Ștefănescu: Sau de căutare măcar a prosperității, dacă nu de prosperitate.

Tudorel Andrei: Cel puțin pentru o anumită categorie a populației este un semn de prosperitate.

Cătălin Ștefănescu: Știm la ora asta, de exemplu, nu vă cer cifre exacte, știm cum stăm cu nivelul de sărăcie în România?

Tudorel Andrei: Da.

Cătălin Ștefănescu: Cu oamenii care trăiesc în orașe mai puțin dezvoltate, cu oamenii care trăiesc lângă orașele mai puțin dezvoltate, în zone suburbane, la țară.

Tudorel Andrei: Există indicatori care sunt calculați după metodologiile europene, la nivel național, la nivel regional și la nivel județean, nu la nivel de localitate. Probabil că aceasta... au fost foarte multe dezbateri, cel puțin în ultima... în ultimul timp, cu înregistrarea, neînregistrarea unor anumitor etnii.

Cătălin Ștefănescu: Exact.

Tudorel Andrei: După mine, problema majoră este identificarea sau calcularea unor indicatori privind vulnerabilitatea, nu neapărat pentru etnie, că nu e vorba de o anumită etnie, ci e vorba de indicatori ai nivelului de sărăcie sau de excluziune socială...

Cătălin Ștefănescu: Exact, exact.

Tudorel Andrei: ...pe anumite zone, mult mai... la un nivel mult mai mare de detaliere decât la nivel de județ. Dar asta înseamnă costuri foarte mari pentru organizarea unor asemenea anchete, asta înseamnă intrare în teren, asta înseamnă surse de date, ceea ce nu se realizează de pe o zi pe alta și nu se realizează fără costuri.

Cătălin Ștefănescu: Dumneavoastră nu puteți să spuneți lucrul ăsta, pot să-l spun eu. Senzația pe care o are un cetățean de bun-simț al acestei țări este că... pe stradă se spune nu se dorește. Este că în multe situații de felul ăsta autoritățile evită să intre profund în teren. Pentru că e vorba despre oameni aflați într-o stare profundă de sărăcie, al căror număr poate fi manipulat în tot soiul de direcții. Și există tot soiul de suspiciuni din punctul ăsta de vedere, asta o spun eu, nu o spuneți dumneavoastră.

Tudorel Andrei: Nu, nu, să știți că de multe ori poate nici noi nu suntem suficient de activi în a comunica ceea ce calculăm. Să știți că statistica calculează foarte mulți indicatori care pot ajuta mult mai bine ceea ce se întâmplă la nivel social, nu numai la nivel național, ci pe anumite zone. Să știți că publicăm, dacă nu lună de lună, trimestrial, semestrial, anula, indicatori foarte interesați privind dinamica socială, privind caracteristicile sociale ale populației României și a populației la nivel regional și județean.

Cătălin Ștefănescu: Domnule președinte, de unde vine atunci... de unde vine suspiciunea asta față de data, neîncrederea asta în instituții? Pentru că dumneavoastră acum reprezentați o instituție, eu vin din partea străzii, din partea compatrioților, care spun: lasă-mă, domnule, în România se raportează fals de multe ori, adică nu bat lucrurile, bunul simț ne spune că. Nu pot să vin să demonstrez, ar spune cineva care ne urmărește, să-i demonstrez domnului președinte că n-are dreptate. Dar cifrele false nu sunt o chestie absentă din România.

Tudorel Andrei: Eu vă asigur că în statistica oficială nu se întâmplă un asemenea lucru, mai ales că institutele de statistică, nu numai din România, cel puțin la nivel european, sunt supuse unui control

privind calitatea datelor raportate. De unde vine o asemenea suspiciune? Hai să luăm cel mai simplu indicator, care e în cultura tuturor, inflația. Păi inflația are și o parte de precepție, deci n-are numai o parte de măsurare efectivă a realității. Gândiți-vă că inflația, s-o luăm pe ultima lună, 16,3, sper că nu greșesc.

Cătălin Ștefănescu: Da.

Tudorel Andrei: Dar în acel... în acea listă de produse, servicii, avem produse care sunt consumate în fiecare zi, dar sunt și produse care sunt consumate în mod ocazional sau sunt consumate o dată pe an.

Cătălin Ștefănescu: Sigur.

Tudorel Andrei: E posibil ca la produsele pe care le consumăm zi de zi creșterea de preț, cel puțin într-o anumită perioadă, să fie mult mai mare decât indicatorul pe care noi îl publicăm în fiecare lună. Și de aici vine această suspiciune.

Cătălin Ștefănescu: Eu o țin langa. În situația asta, mi-am adus aminte un exemplu acum. N-are legătură cu partidele, deși trebuie să spun lucrul ăsta. Foarte mulți votanți... Cum să formulez eu ca să fie neutru lucrul ăsta? Foarte mulți votanți care nu aveau ce să caute într-o localitate din sud, care sunt dintr-o etnie care trăiește preponderent în Transilvania, brusc au votat într-o localitate din sud, care s-a trezit cu câteva mii de voturi de felul ăsta. Or fi fost în turism în perioada aia acolo, o fi fost o perioadă propice pentru vizitat monumente istorice, monumente naturale? Nu poți să nu-ți pui întrebările astea. Cum se întâmplă așa ceva?

Tudorel Andrei: Mi-e greu să explic, mai ales că nu intră...

Cătălin Ștefănescu: Și mie îmi e greu să explic, domnule președinte.

Tudorel Andrei: Nu, din punct de vedere al obiectului de studiu al statisticii, nu intră un asemenea fenomen.

Cătălin Ștefănescu: Mai mult decât atât, orașe care au un număr de locuitori și votanți mai mulți. În fine. Bine, domnule președinte, nașteri puține, tineri mai puțini dispuși să se căsătorească.

Tudorel Andrei: Da. Să știți că în ultimul an numărul de născuți, în jur de 180.000, cu mult mai puțin decât acum 10 ani și cu mult...

Cătălin Ștefănescu: Cât erau acum 10 ani?

Tudorel Andrei: Păi acum 10 ani era în jur de 220-230.

Cătălin Ștefănescu: Deci am scăzut de la 230 la 180.000.

Tudorel Andrei: Dar acum 30 de ani erau aproape 300.000 de născuți vii la nivelul unui an. Dar aici o să vă dau o informație care o să vă șocheze. În ultimii... sau în perioada 2009-2021 s-au născut în străinătate și au fost declarați în România 365.000 de copii.

Cătălin Ștefănescu: Să rămânem un pic aici.

Tudorel Andrei: Din totalul de 2,65 milioane copii născuți și înregistrați în România în perioada respectivă.

Cătălin Ștefănescu: 365.000 de copii în perioada, să mai spunem o dată perioada.

Tudorel Andrei: 2009-2021.

Cătălin Ștefănescu: 2009-2021, 365.000 de copii români născuți în străinătate.

Tudorel Andrei: născuți din cel puțin un părinte român și înregistrat în România. Este efectul direct al migrației internaționale pe care am avut-o în perioada 2002, 2009, 2010. În 2007, migrația a fost la peste jumătate milion de persoane.

Cătălin Ștefănescu: Știți că se vehicula la un moment dat o cifră și se spunea că în unul dintre anii trecuți... sau că a început un trend de felul ăsta, că au fost mai mulți născuți în străinătate decât în România. Se verifică cifra asta?

Tudorel Andrei: Nu, nu, nu, nu, nu.

Cătălin Ștefănescu: Nu se verifică.

Tudorel Andrei: Undeva în jur de 18, maxim 20% am avut la nivelul anului 2018. Restul raportului e undeva 15%.

Cătălin Ștefănescu: Deci nu se verifică informația care spune că s-au născut în familii de români mai mulți copii în străinătate decât în România.

Tudorel Andrei: Această cifră cumulată a fost raportată sau a fost comunicată de cineva ca fiind la nivelul unui an și de aici a fost probabil această neînțelegere.

Cătălin Ștefănescu: S-a întâmplat într-un an așa ceva?

Tudorel Andrei: Nu, nu, nu, nu s-a întâmplat niciodată. Deci 365 este cifra cumulată, numărul total de nașteri cumulate pe parcursul acelei perioade.

Cătălin Ștefănescu: Și cineva a vrut s-o interpreteze într-un anumit fel.

Tudorel Andrei: Eu cred că a fost o totală neînțelegere și nu a fost o încercare de manipulare a spațiului public.

Cătălin Ștefănescu: Ce e aia nupțialitate, domnule președinte?

Tudorel Andrei: E un fenomen demografic legat de căsătorii.

Cătălin Ștefănescu: De căsătorie, deci prin nupțialitate înțelegem căsătorie?

Tudorel Andrei: Da.

Cătălin Ștefănescu: Cine evită nupțialitatea evită căsătoria, ca să zic așa. De ce nu îi zice căsătorie și îi zice nupțialitate?

Tudorel Andrei: E un fenomen demografic care e denumit...

Cătălin Ștefănescu: Nupțialitate, am înțeles. Păi cu nupțialitatea nu stăm bine, ca să zic așa, a scăzut.

Tudorel Andrei: Iarăși ați intrat pe un teren...

Cătălin Ștefănescu: Nupțial.

Tudorel Andrei: Păi avem la ultimul recensământ și avem în fiecare an, în fiecare an statistică oficială, publică, numărul căsătoriilor, publică vârsta medie a femeilor și a bărbaților la prima căsătorie sau la indiferent de numărul căsătoriei la care se află.

Cătălin Ștefănescu: Că unii mai insistă.

Tudorel Andrei: Din păcate, și așa putea spune din păcate, tot mai mult crește vârsta medie la prima căsătorie și la numărul total de căsătorii. Sper că nu greșesc, în România este undeva la 30-31 de ani la prima căsătorie, ceva mai mare la bărbați, cu un an-doi mai mică la femei. Dar să știți că în țările occidentale vârsta este cu mult mai mare. La francezi 37-38 de ani. Deci și aici avem o anumită

diferență, ceea ce ne dă un mesaj poate negativ pentru cei care ar dori să aibă familia ceva mai devreme. Pentru că, vrem, nu vrem, ne înscriem într-un trend european, într-un trend global.

Cătălin Ștefănescu: Sigur. Ce se întâmplă cu cineva, femeii sau bărbat, care se află la a doua, a treia, a patra căsătorie? În ce categorie intră, cum îl numărăm sau o numărăm?

Tudorel Andrei: Păi avem și asemenea statistici. Deci căsătorii...

Cătălin Ștefănescu: Fac o glumă tâmpită acum, unii care nu se potolesc, nu înțeleg, și persistă.

Tudorel Andrei: Există, să știți, în statistica oficială și numărul de divorțuri.

Cătălin Ștefănescu: Exact.

Tudorel Andrei: Vârsta, divorțurile după vârstă.

Cătălin Ștefănescu: Care, în ceea ce privește Bucureștiul, de exemplu, a crescut și a crescut substanțial.

Tudorel Andrei: Da, să știți că Bucureștiul, cel puțin pe statisticile de la recensământ, avem un număr mare de persoane, sper că nu greșesc, 15%.

Cătălin Ștefănescu: 15%.

Tudorel Andrei: 15% persoane divorțate. Foarte departe Timișoara, cu 10%.

Cătălin Ștefănescu: E o dată foarte interesantă aici, care spune cea mai mare pondere a persoanelor cu statut de necăsătorit/necăsătorită se regăsește în județul Covasna, 43,7%, iar cea mai mică în județul Hunedoara, 35,9%.

Tudorel Andrei: Acum, ar trebui să avem în vedere și distribuția persoanelor de vârstă. Avem, de exemplu Hunedoara, Hunedoara, Olt, Teleorman, sunt județe care au o populație mult mai înaintată în vârstă și e posibil ca și acesta să fie un indicator care motivează ceea ce ați spus dumneavoastră.

Cătălin Ștefănescu: Cluj și Timiș, divorțați 10%, respectiv 10,4%.

Tudorel Andrei: Da, sunt... Probabil că aceste statistici, nu probabil, mai mult ca sigur, pot fi corelate și cu zona economică, care poate să motiveze într-un anumit... într-o anumită măsură.

Cătălin Ștefănescu: Cum ar veni, prosperitatea aduce divorțuri.

Tudorel Andrei: Poate să aducă și acest lucru, există studii care ne arată această dependență între...

Cătălin Ștefănescu: Foarte interesant. O duci mai bine și îți iei lumea în cap, cum ar veni.

Tudorel Andrei: Nu neapărat că îți iei, dar până la urmă dorința de a avea succes în profesie poate să ducă și la o asemenea situație, plăcută sau neplăcută, depinde de fiecare individ cum o interpretează.

Cătălin Ștefănescu: Mai spune așa, asta nu e o formulare pe care o folosiți dumneavoastră, dar cifrele pe care le publicați, până la ora asta, generează o gândire de acest fel, care să spună că bisericile pierd din gradul de popularitate.

Tudorel Andrei: Acum, haideți să vedem...

Cătălin Ștefănescu: Nu ne referim doar la Biserica Ortodoxă Română, la Biserica majoritară, care se dovedește a fi net majoritară, în cea mai mare parte a României, ci la biserici în general. Pentru că de fapt interpretarea vine din faptul că mulți români nu au răspuns la întrebarea...

Tudorel Andrei: E greu de spus, și aici probabil că ar fi interesante niște studii sociologice pentru a vedea din ce motiv avem un număr atât de mare de non-răspunsuri pentru religie.

Cătălin Ștefănescu: Cred că e un milion sau peste un milion.

Tudorel Andrei: Deci am avut 2,5 milioane, dar va trebui să scădem din cele 2,5 milioane 1,1, deci rămân 1,4 milioane de non-răspunsuri.

Cătălin Ștefănescu: De ce trebuie să scădem?

Tudorel Andrei: Păi sunt cei care n-au răspuns la nicio întrebare.

Cătălin Ștefănescu: A, ăia care n-au răspuns deloc.

Tudorel Andrei: Și toate datele, în afară de cele trei, au fost luate din surse administrative.

Cătălin Ștefănescu: Deci unu virgulă ceva milioane de români nu au răspuns la întrebarea referitoare la religie.

Tudorel Andrei: Haideti să facem și aici un alt calcul. Deci 1,4 milioane, hai să împărțim la 2,8 persoane cât avem pe o familie și vom vedea că nu avem o cifră atât de mare sau nu avem un număr atât de mare de familii care n-au răspuns la această caracteristică.

Cătălin Ștefănescu: Diferă cifra asta față de cifrele trecute, număr de români care spuneau: domnule, facem parte din... deci cetățeni români, facem parte din religia asta.

Tudorel Andrei: Să știți că aici trebuie să privim cu atenție rezultatele de la ultimul recensământ și cele din 2011. Să nu uităm, atunci s-a mers cu chestionarul pe hârtie și era...

Cătălin Ștefănescu: Exact.

Tudorel Andrei: Exact. Și aici am avut chestionarul pe online. Și poate și acesta este un motiv al numărului de non-răspunsuri.

Cătălin Ștefănescu: Plus că e interesantă, și declararea etniei e foarte interesant.

Tudorel Andrei: Exact. Aici sunt foarte multe cauze care...

Cătălin Ștefănescu: Pentru că e vorba despre o formă de libertate, oamenii pot să răspundă sau nu, se pot identifica într-un fel sau nu, e o formă de libertate.

Tudorel Andrei: Exact. Să știți că eu, pe tot parcursul perioadei de culegere a datelor, am încercat să motivez participarea la recensământ, tocmai prin nevoia de a avea informații pe cele trei caracteristici: etnie, religie, limbă maternă; unde din păcate nu avem surse administrative și probabil că nici nu putem avea, pentru că este pe libera declarație a persoanei. Deci nu e ceva... e posibil ca în timp să avem o schimbare de opțiune.